EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2017.5.16.
COM(2017) 246 final

2012/0193 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban elfogadott tanácsi álláspontról

2012/0193 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján

az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából első olvasatban elfogadott tanácsi álláspontról

1. HÁTTÉR-INFORMÁCIÓK

A javaslat Európai Parlament, illetve Tanács számára történő megküldésének időpontja (COM(2012) 363 final dokumentum – 2012/193 COD):	2012. július 11.
Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének időpontja:	Nincs adat
A Régiók Európai Bizottsága véleményének időpontja:	2012. december 18.
Az Európai Parlament álláspontjának időpontja (első olvasat):	2014. április 16.
A Tanács álláspontja elfogadásának időpontja (első olvasat):	2017. április 25.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLKITŰZÉSE

Az irányelvtervezet célja, hogy minimumszabályokat állapítson meg az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás és egyéb jogellenes tevékenységek elleni küzdelem terén a bűncselekmények fogalmának, a büntetőjogi szankcióknak és az elévülési időknek a meghatározására vonatkozóan, azzal a céllal, hogy az e területre vonatkozó uniós vívmányokkal összhangban hatékonyan hozzájáruljon az említett pénzügyi érdekeket érintő bűncselekményekkel szembeni védelem megerősítéséhez. Az irányelv fokozza a jelenlegi védelmi szintet, amely az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló 1995. évi egyezményen (a továbbiakban: egyezmény)[1] alapuló jelenlegi védelmi szintet, felváltva az irányelvet azon tagállamok tekintetében, amelyekre nézve az kötelező.

3. A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁVAL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK

Az irányelv érdemi rendelkezései tekintetében a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja tükrözi a Tanács és az Európai Parlament közötti tárgyalások során – a Bizottság közreműködésével – kialakított kompromisszum tartalmát.

A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja teljes egészében megtartja a bizottsági javaslat célkitűzéseit. Az egyezményhez képest az irányelv több fontos kérdésben világosabb és szigorúbb szabályokat ír elő Ami a bűncselekmények fogalommeghatározását illeti, az irányelv rendelkezik az aktív és passzív hivatali vesztegetés naprakésszé tett fogalmáról, a hűtlen kezelés új bűncselekményéről, amely kiterjed a köztisztviselőknek a pusztán csalárd

[1] HL C 316., 1995.11.27., 48. o.

magatartáson túlmutató cselekményeire, valamint a köztisztviselők naprakésszé tett fogalmáról.

Továbbá – szemben a héacsalásnak az irányelv hatálya alól történő kizárására vonatkozó kezdeti tanácsi állásponttal – a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja most belefoglalja az irányelvbe a súlyos héacsalás bűncselekményét, amelynek értelmében a tagállamoknak büntetni kell rendelniük legalább a közös héarendszer elleni csalási bűncselekményeket, amennyiben azok legalább két tagállam területéhez kapcsolódnak és az okozott teljes kár legalább 10 millió EUR. A Bizottság kezdettől fogva azon a véleményen volt, hogy a héacsalásnak az irányelv hatálya alá kell tartoznia, hasonlóan az egyezmény tekintetében jelenleg fennálló helyzethez[2]. A Bizottság számára rendkívül lényeges, hogy legalább a határokon átnyúló súlyos héacsalást felvegyék az irányelvbe, hogy az ne jelentsen visszalépést az egyezmény szerinti védelmi szinthez képest, valamint továbbra is biztosítsa az egész Unióban a héacsalásra vonatkozó minimumszabályokat, és így egységes és nagyobb védelmet nyújtson az Unió pénzügyi érdekei számára. A Bizottság elfogadja, hogy ne az összes héacsalás, hanem csupán a súlyos héacsalások tartozzanak az irányelv hatálya alá, továbbá megjegyzi, hogy a felülvizsgálati záradék hatálya kiterjed a 10 milliós küszöbértékre.

Ami a büntetőjogi szankciókat illeti, az irányelv a természetes személyekre vonatkozóan összehangolja a maximális büntetőjogi szankciókat, többek között maximális büntetési tételként legalább négy év szabadságvesztést határozva meg, amennyiben az irányelvben említett bűncselekmények jelentős kárral vagy előnnyel járnak, vagy ha a nemzeti jog által meghatározott egyéb súlyos körülmények indokolják ezt a szankciót.

Bár az egyezmény nem szabályozta az elévülési idők kérdését, az irányelv az elévülési időkre vonatkozó – az elévülés megszakadására és nyugvására vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedő – új, kötelező szabályokat vezet be az Unió költségvetését érintő bűncselekmények tekintetében. Ez a szabályozás lehetővé teszi, hogy a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok hatékonyan kinyomozzák és büntetőeljárás alá vonják a szóban forgó bűncselekményeket, valamint ítéletet hozzanak azokról, és gondoskodjanak a kiszabott szankciók végrehajtásáról.

Ami a jogalapot illeti, a Bizottság javaslata az EUMSZ 325. cikkének (4) bekezdésén alapult, a Tanács és az Európai Parlament pedig arról állapodott meg, hogy az EUMSZ 83. cikke (1) és (2) bekezdése a megfelelő jogalap a bűncselekmények és büntetőjogi szankciók – többek között az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás elleni küzdelem területéhez tartozó bűncselekmények – meghatározására vonatkozó minimumszabályok megállapításához. A Tanács ennek megfelelően az EUMSZ 83. cikkének (2) bekezdése alapján fogadta el első olvasatban az irányelvtervezetet.

A Bizottság a fentiekre tekintettel a következő nyilatkozatot tette a Tanács 2017. február 7-i ülésén, amikor a Tanács politikai megállapodásra jutott az irányelvről, valamint 2017. április 25-én, amikor a Tanács első olvasatban elfogadta az álláspontját:

„A Bizottságnak az irányelv érdemi rendelkezései tekintetében nincsenek kifogásai, de úgy véli, hogy azt az EUMSZ 325. cikkére kellett volna alapozni, és fenntartja azon jogát, hogy a jogalap tekintetében eljárást indítson a Bíróságon.”

4. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság ennek megfelelően az irányelv érdemi rendelkezései tekintetében támogatja a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontját. A Bizottság azonban úgy véli, hogy az

[2] A Bíróság megerősítette ezt a C-105/14. sz. Taricco ügyben hozott 2015. szeptember 8-i ítéletében.

irányelvet az EUMSZ 325. cikkére kellett volna alapozni, és fenntartja azon jogát, hogy a jogalap tekintetében eljárást indítson a Bíróságon.